

Jaume Cosiallis

Sistemes de seguretat passiva

Els sistemes de seguretat passiva són una inversió, no una despesa

A Catalunya, un 96% dels i les menors de menys de 12 anys d'edat usen seguretat passiva

Segons l'article 11.4 de la Llei de seguretat viària, els conductors i els ocupants tenen l'obligació d'usar el cinturó de seguretat, el casc o qualsevol dels altres elements de seguretat passiva existents. L'incompliment d'aquest deure, segons contempla l'article 65.4.h, té conseqüències: "No fer ús del cinturó de seguretat, sistemes de retenció infantil, casc i altres elements de protecció" és una infracció greu, que es penalitza amb 200 € i amb la pèrdua de tres punts del carnet. Més clar impossible. Des de mitjan 2004 la llei no admet dubte: els nens i nenes han d'anar protegits obligatòriament amb algun dels sistemes de seguretat passiva, segons l'alçada, el pes i l'edat de les criatures.

Fins i tot, aquest juny, el fiscal de Seguretat Viària, Bartolomé Vargas, va anunciar que la Fiscalia de Menors podria suspendre la tutela o adoptar mesures protectores per al i la menor en cas que se sancionés els pares/mares conductors/es almenys en tres ocasions per no portar o no usar un SRI adequat.

És cert, que des de l'inici de l'obligatorietat les diverses institucions viàries (DGT, Servei Català de Trànsit i Trafikoa) han treballat àrduament per conscienciar pares, mares, monitors de seguretat, policies de trànsit, professorat, etc., però sobretot a nens i nenes

perquè hi hagi un canvi en la cultura de la mobilitat segura, en la qual posar-se qualsevol dels sistemes de seguretat passiva (SRI, casc o cinturó) sigui un fet normal, habitual i que no requereixi cap mena d'esforç. Així, campanyes engegades pel Servei Català de Trànsit, com el famós eslògan "Al cotxe, primer Clac i després Rum" i la seva mascota Clac, han obtingut una amplíssima acceptació entre la canalla. Els nens i nenes catalans han estat, sens dubte, prescriptors de les persones grans, ja sigui recordant als pares i mares que els cordin o bé recordant-los que ells també s'han de posar el cinturó.

EVOLUCIÓ DE LES VÍCTIMES SEGONS L'ÚS DELS SISTEMES DE SEGURETAT PASSIVA ENTRE NENS I NENES DE 0 A 12 ANYS

NO UTILITZAVEN CAP SISTEMA DE SEGURETAT PASSIVA: 5,9%

NO PORTAVEN CAP SISTEMA DE SEGURETAT PASSIVA EL 5,9% DE LES VÍCTIMES*

Està totalment prohibit per llei no portar cap sistema de seguretat passiva.

SÍ UTILITZAVEN ALGUN SISTEMA DE SEGURETAT

CASC: 4% DE LES VÍCTIMES*

Si té més de 7 anys i menys de 12 anys sí que pot anar acompanyat sempre que el conductor sigui el pare, la mare, el tutor o una persona major d'edat autoritzada.

SISTEMES DE RETENCIÓ INFANTIL: 44,1%

Cabàs Portables: 46,0%

TOTAL VÍCTIMES: 1041 NENS I NENES

El 94% dels i les menors de menys de dotze anys d'edat accidentats fan servir sistemes de seguretat passiva

En els darrers tres anys a Catalunya hi hagut un total de 1.168 víctimes de menys de dotze anys d'edat en accidents de trànsit a zones interurbanes, segons dades de l'SCT. Si es creuen les dades amb la utilització dels sistemes de seguretat passiva s'aprecia que n'hi ha un ús massiu: un 46% feien servir el cinturó, un 44,1% usaven els SRI, un 4% portaven casc quan circulaven amb moto i un 5,9% no en portava cap.

Amb les dades a la mà es pot concloure que l'ús dels sistemes de seguretat passiva a Catalunya és manté estable quatre anys després que s'aprovés l'obligatorietat de protegir els menors. Ja que els infants víctimes d'accident que no portaven cap sistema van ser-ne 22 el 2009, 19 el 2010 i 20 el 2011, allà on les dades destaquen més és en l'ús dels sistemes de retenció infantil que el 2009 passa de 107 víctimes que sí l'usaven a 174 i 178, el 2010 i el 2011, respectivament.

Tot i això, les campanyes i la formació en mobilitat segura continua incidint en la importància de no abaixar la guàrdia en cap moment, especialment a les zones urbanes on l'ús no és tan aclaparador com a la xarxa viària interurbana. Fins i tot, s'ha constatat que l'ús dels SRI decau en la franja compresa entre el cinc i els nou anys d'edat.

Els dubtes de l'ús de la seguretat passiva

i Què és la seguretat passiva?

Són elements que redueixen al mínim els danys que es poden produir quan l'accident és evitable.

i Com funcionen els cinturons de seguretat?

Els cinturons són bàsics per a la seguretat en cas d'impacte. Tenen un dispositiu que bloqueja el mecanisme en cas de patir una forta desaceleració i, així, eviten que la persona surti projectada.

i Qui ha de portar SRI?

Qualsevol criatura que tingui una alçada inferior d'1,5 metres. Haurà de portar segons alçada, pes o edat: cabàs, porta bebè, cadira, cadira elevador, cadira elevador i coixí, o només cinturó.

i Què és l'isofix?

És un tipus d'ancoratge que fixa la cadira a uns

ganxos que tenen els seients dels vehicle situats entre el respall i la banqueteta.

i Què demostren els estudis sobre els SRI?

- Que els pares que porten els fills correctament cordats i de manera segura es distreuen menys mentre condueixen. Com que es distreuen menys també tenen menys accidents.
- Els seients de seguretat ajuden a absorbir l'impacte d'un xoc i a millorar la seguretat dels infants.
- El risc de patir lesions greus o mortals a causa d'un accident de circulació és set vegades superior en nens i nenes que en adults.

i Quan pot viatjar amb moto una criatura de menys de dotze anys d'edat?

Si la criatura té set anys d'edat o menys no pot anar de passatger ni amb moto ni amb ciclomotor. Si el/la menor té més de set anys i menys de dotze anys d'edat sí que pot anar acompanyat sempre que el conductor sigui el pare, la mare, el tutor o una persona major d'edat autoritzada.

i Quins són els errors més comuns?

- Una tercera part dels SRI no es fan servir correctament. Aquests s'han d'instal·lar exactament, d'acord amb les instruccions del fabricant.
- Cal utilitzar sistemes de retenció infantil homologats. La seguretat és una inversió, no una despesa.
- Els nens i les nenes han d'anar disposats de manera correcta. Per als i les menors de menys de tres anys d'edat es recomana que viatgin en sentit contrari de la marxa i al seient central del darrere.

i Viatjar a la falda d'un adult és més segur?

Aquest fet queda totalment i absolutament prohibit, ja que en realitat és el lloc menys segur d'anar. Tot i que l'accident sigui a baixa velocitat, els nadons poden escapar-se dels braços de qui els aguanti en aquell moment i poden ser aixafats contra el parabrisa, quadre de comandament, seient davanter, etc.

Tribu Comunicació

PASSIVA: 94%

SISTEMES DE RETENCIÓ INFANTIL (SRI):
44,1% VÍCTIMES*

fins als 10 kg
bebè fins als 13 kg

Cadira de 9 a 18 kg

Cadira elevador
de 15 a 25 kg

Cadira elevador o coixí
elevador de 22 a 36 kg

CINTURÓ DE SEGURETAT:
46% VÍCTIMES*

A partir de 1,5 m o un
pes superior als 36 kg

*S'entenen com a víctimes els morts, els ferits greus i els lleus.